

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI TI

POV

POVIJEST

POV D-S043

POV.43.HR.R.K1.36

40627

12

Povijest

Prazna stranica

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **120** minuta bez stanke.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Upotrebjavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Ako pogriješite u pisanju, pogreške stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis. **Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.**

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

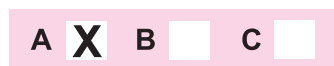
Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 36 stranica, od toga 3 prazne.

Ako ste pogriješili u pisanju odgovora, ispravite ovako:

a) zadatak zatvorenoga tipa

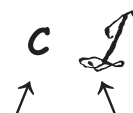
Ispravno

Ispravak pogrešnoga unosa

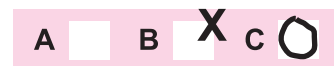

Prepisan točan odgovor

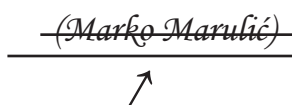
Skraćeni potpis

Neispravno

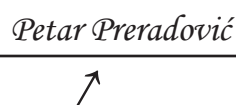

b) zadatak otvorenoga tipa

Precrtan netočan odgovor u zagradama

Točan odgovor

Skraćeni potpis

Povijest

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora **samo** je jedan točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

1. Kako se zove povjesničar koji je povijest definirao kao *učiteljicu života*?

- A. Ciceron
- B. Herodot
- C. Tit Livije
- D. Tukidid

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

2. Koje je razdoblje prapovijesti trajalo najdulje?

- A. paleolitik
- B. mezolitik
- C. neolitik
- D. eneolitik

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

3. Koji je narod u 4. stoljeću prije Krista naselio hrvatski prostor sjeverno od Save i Kupe?

- A. Iliri
- B. Kelti
- C. Heleni
- D. Rimljani

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

4. Kako se nazivalo službeno sredstvo plaćanja u starovjekovnoj Perziji?

- A. darik
- B. denar
- C. dinar
- D. drahma

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

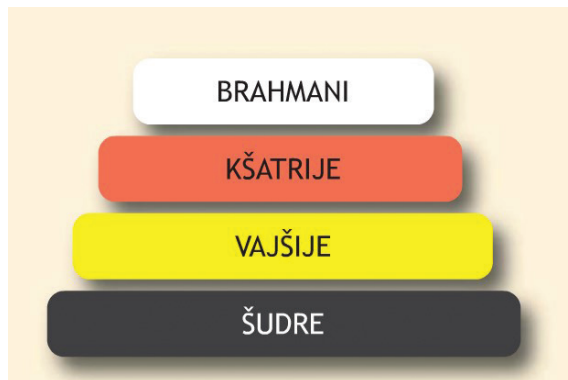
POV D-S043

01

Povijest

5. Pozorno pogledajte slikovne priloge.

Društveni ustroj kojih je dviju civilizacija staroga vijeka prikazan na slikovnome prilogu?

- A. Egipta i Kine
- B. Egipta i Indije
- C. Indije i Mezopotamije
- D. Indije i Hetita

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

6. Na careve koje se rimske dinastije odnosio adoptivni sustav nasljeđivanja vlasti?

- A. na Antonine
- B. na Flavijevce
- C. na Sergijevce
- D. na Severovce

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

7. Koji je rimski car u svojoj mladosti ugušio ustanak dvojice Batona?

- A. August
- B. Klaudije
- C. Neron
- D. Tiberije

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

8. Pozorno pogledajte povijesni zemljovid.

Na koje se doba grčke povijesti odnosi proces naseljavanja prikazan na povijesnome zemljovidu?

- A. na arhajsko
- B. na herojsko
- C. na klasično
- D. na helenističko

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

9. Pozorno pročitajte povijesni izvor.

Veliku takvu moć i množinu naroda imaše Hrvatska do arhonta Kresimira (Krešimira I.). Pošto ovaj umre, a njegov sin Miroslav, nakon što je vladao četiri godine, od bana Pribunje (Pribine) bude uklonjen, i u zemlji nastaje raskol i veliki razdor, umanjuje se broj i konjaništva i pješadije i sagena i kondura, što imahu Hrvati.

Nakon smrti kojega su hrvatskog vladara uslijedili događaji opisani u povijesnome izvoru?

- A. Dmitra Zvonimira
- B. Petra Krešimira IV.
- C. Stjepana Držislava
- D. Tomislava

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

Povijest

10. Pozorno pogledajte povijesni zemljovid.

Za vladavine kojega je cara Rimsko Carstvo obuhvaćalo prostor prikazan na povijesnome zemljovidu?

- A. Justinijana I. Velikoga
- B. Oktavijana
- C. Romula Augustula
- D. Trajana

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

11. Koji je od navedenih povijesnih izvora napisan latinicom?

- A. Bašćanska ploča
- B. Krčki natpis
- C. Splitski evangelijar
- D. Valunska ploča

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

Povijest

12. Koju su ranosrednjovjekovnu kulturu obilježile ikonoklastičke borbe?

- A. arapsku
- B. bizantsku
- C. franačku
- D. normansku

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

13. Pozorno pogledajte povijesni zemljovid.

Koja je dinastija u 16. stoljeću vladala prostorom označenim žutom bojom na povijesnome zemljovidu?

- A. Bourbon
- B. Habsburg
- C. Jagelović
- D. Plantagenet

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

14. Pozorno pogledajte povijesni zemljovid.

Koji je vladar proširio teritorij Bosne na područje označeno vodoravnim linijama na povijesnome zemljovidu?

- A. Kulin
- B. Stjepan II. Kotromanić
- C. Stjepan Tomašević
- D. Tvrtko I. Kotromanić

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

15. Koji je moreplovac u vrijeme velikih geografskih otkrića prvi oplovio oko Afrike?

- A. Amerigo Vespucci
- B. Bartolomeo Diaz
- C. Ferdinand Magellan
- D. Vasco da Gama

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

16. Pozorno pogledajte slikovne priloge.

Kojim je slovom označeno umjetničko djelo koje je izvorno nastalo u razdoblju humanizma i renesanse?

- A. slovom A
- B. slovom B
- C. slovom C
- D. slovom D

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

17. Pozorno pročitajte povijesni izvor.

... Na veliku sriedu oko 9 sati u jutro navalio je potres, koji je u vremenu, dok bi se otče naš izmolio, razvalio sve zgrade ovoga grada, te zakopao u ruševinah velik broj stanovnika. (...) po prilici trećina pučanstva zaglavila (...) Silan oganj, koji je poslije potresa na sve strane buknuo, te koji evo već trinaesti dan bjesni, zadao je zadnji udarac, uništujuc ono, što je još bilo ostalo. (...) U vlastitoj palači pogibe i sam knez. (...) Jedino javni lazareti, koji stoje izvan grada ostadoše posve neoštećeni.

Stradanje kojega je grada opisano u povijesnome izvoru?

- A. Dubrovnika
- B. Varaždina
- C. Zadra
- D. Zagreba

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S043

01

Povijest

18. Koji je bio najvažniji izvor energije u razdoblju prve industrijske revolucije?

- A. ljudska i životinjska snaga
- B. nafta i njezini derivati
- C. električna struja
- D. kameni ugljen

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

19. Kako se naziva odredba kojom je mletački providur u Dalmaciji iznio smjernice o agrarnim odnosima, naprednijim poljoprivrednim kulturama i boljemu uzgoju stoke?

- A. Grimanijev zakon
- B. Vinodolski zakonik
- C. Poljički statut
- D. Povaljska listina

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

20. Pozorno pogledajte povijesni zemljovid.

Kojim su mirom uspostavljene granice prikazane na povijesnome zemljovidu?

- A. u Beogradu
- B. u Požarevcu
- C. u Srijemskim Karlovcima
- D. u Svištovu

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S043

01

Povijest

<p>21. Koji se umjetnik istaknuo kao prvi hrvatski svjetovni skladatelj simfonija?</p> <p>A. Frederiko Benković B. Ivan Krstitelj Ranger C. Luka Sorkočević D. Tripo Kokolja</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>	
<p>22. Koji je od navedenih dokumenata donesen u razdoblju Francuske revolucije?</p> <p>A. Deklaracija neovisnosti B. Deklaracija prava čovjeka i građanina C. Pragmatička sankcija D. Deklaracija o pravima djeteta</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>	
<p>23. Pozorno pročitajte povijesni izvor.</p> <p><i>U prvih nekoliko tjedana pohoda na desetke tisuća ljudi i konja padalo je uz cestu zbog bolesti i iscrpljenosti od vrućine. Zatim je 7. rujna, iscrpljena velika vojska izgubila još 60.000 ljudi u petnaestosatnoj bitci kod Borodina. Preostali vojnici bili su rastegnuti uzduž bojišnice široke 1120 km. ... od 600.000 boraca koji su krenuli manje od tri mjeseca prije toga ostalo je malo više od 100.000 ljudi.</i></p> <p>Koji je Napoleonov vojni pohod opisan u povijesnome izvoru?</p> <p>A. na Egipat B. na Habsburšku Monarhiju C. na Mletačku Republiku D. na Rusiju</p>		<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>24. Tko je 31. siječnja 1808. godine ukinuo Dubrovačku Republiku?</p> <p>A. general Lauriston B. maršal Marmont C. providur Dandolo D. car Franjo I.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>	
<p>POV D-S043</p> <div style="text-align: right;"> 01 </div>		

Povijest

25. Pozorno pročitajte povijesni izvor.

...Gospodo, što se tiče koraka onih, koje bi trebalo poduzeti u našoj zemlji, to je jako dobro nacrtao g. predsjednik. Nam treba reformah u sudstvu, nam treba reformah u nastavi i školstvu, nam treba reformah u administraciji, u zakonodavstvu u svakoj struci. Gospodo, moja će briga biti najveća da se u svih strukah načini ono, što se učiniti može...

Koji je hrvatski ban u svojemu nastupnom govoru izrekao tekst iz povijesnoga izvora?

- A. Dragutin Khuen-Héderváry
- B. Ivan Erdődy
- C. Ivan Mažuranić
- D. Levin Rauch

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

26. U kojoj se znanosti istaknuo Dimitrij Mendeljejev?

- A. u arheologiji
- B. u biologiji
- C. u fizici
- D. u kemiji

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

27. Koja je politička stranka početkom 20. stoljeća zastupala ideju da se Hrvatska može osloboditi mađarskoga pritiska samo uspostavom bliske suradnje s habsburškim vladarom?

- A. Narodna stranka
- B. Socijaldemokratska stranka
- C. Hrvatska pučka seljačka stranka
- D. Čista stranka prava Josipa Franka

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S043

01

Povijest

28. Kojoj su stranci pripadali političari Ivan Pernar, Ivan Granda i Đuro Basariček?

- A. Hrvatskoj seljačkoj stranci
- B. Hrvatskoj stranci prava
- C. Socijaldemokratskoj stranci
- D. Samostalnoj demokratskoj stranci

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

29. Pozorno pogledajte slikovni prilog.

UREĐENJE GOSPODARSTVA	ZAPOŠLJAVANJE	INDUSTRIJA	POMOĆ SIROMAŠNIMA
Uvjeti za poslovanje	Javni radovi za mlade	Novčane reforme	Nepovratna pomoć malim posjednicima
Uvjeti rada radnika	Plaćanje javnih radova za odrasle	Pomoć farmerima	Pomoć umirovljenicima, siromašnima i nezaposlenima
Sindikati		Narudžbe za potrebe javnih radova	

Koja je država izišla iz velike gospodarske krize (1929. – 1933.) primjenjujući mjere prikazane na slikovnome prilogu?

- A. Italija
- B. Japan
- C. Njemačka
- D. Sjedinjene Američke Države

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

30. Kako se naziva politika koju je vodila središnjica HSS-a u vrijeme Drugoga svjetskog rata?

- A. politika detanta
- B. politika čekanja
- C. politika mrkve i batine
- D. politika miroljubive koegzistencije

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S043

01

Povijest

<p>31. Koja je bila posljedica proglašenja nirnberških zakona u Njemačkoj 1935. godine?</p> <p>A. aneksija Austrije B. rasna segregacija C. socijalna sigurnost D. izlazak iz Lige naroda</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>32. Kako je završio Vijetnamski rat?</p> <p>A. pobjedom Južnoga Vijetnama 1955. godine B. podjelom Vijetnama uzduž 17. paralele C. podjelom Vijetnama uzduž 38. paralele D. ujedinjenjem Vijetnama 1976. godine</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>33. Što od navedenoga nije bilo obilježje uređenja Federativne Narodne Republike Jugoslavije?</p> <p>A. državno vlasništvo B. jednpartijski sustav C. višestranački sustav D. administrativno plansko gospodarstvo</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>34. Koja je bivša jugoslavenska republika prva provela slobodne višestranačke izbore nakon Drugoga svjetskog rata?</p> <p>A. Hrvatska B. Makedonija C. Slovenija D. Srbija</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>35. Što označava kratica ECU?</p> <p>A. preteču valute Euro B. tijelo Vijeća Europe C. sigurnosne snage Europske unije D. Zajednicu za ugljen i čelik</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<div data-bbox="181 2016 367 2051" data-label="Text">POV D-S043</div> <div data-bbox="1294 1975 1453 2114" data-label="Image"> <div data-bbox="1409 2076 1453 2110" data-label="Text">01</div> </div>	

Povijest

II. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju, s nekoliko riječi ili jednostavnom rečenicom).
Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

36. Kako se naziva posebna povijesna disciplina koja se bavi pisanjem povijesti?

0 ☐

1 ☐

bod

37. Pozorno pročitajte povijesni izvor koji opisuje događaj iz 1200. godine prije Krista.

*Odjednom su ti ljudi bili u pokretu... Nijedna im se zemlja nije mogla oduprijeti.
Hetiti, Kilikija, Karkemiš, Cipar i drugo bili su na udaru*

Pod kojim su imenom poznati osvajači opisani u povijesnome izvoru?

0 ☐

1 ☐

bod

38. Kako su se u antičkome Rimu nazivali svećenici koji su volju bogova tumačili proučavajući utrobu žrtvovanih životinja?

0 ☐

1 ☐

bod

POV D-S043

02

Povijest

<p>39. Koji se pojam za bezobzirno uništavanje kulturnih spomenika u današnje doba uvriježio u spomen na pustošenje Rima 455. godine?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>	
<p>40. Kako se u razdoblju razvijenoga i kasnoga srednjeg vijeka nazivao proces zamjene prirodne rente robno-novčanom rentom?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>	
<p>41. Koja je bitka 1526. godine dovela do promjene dinastije na hrvatskome prijestolju?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>	
<p>42. Pozorno pročitajte povijesni izvor.</p> <p><i>21. Zato se varaju svi propovjednici oprosta koji izjavljuju kako je čovjek papinskim oprostom oslobođen od svake kazne.</i></p> <p><i>27. Oni propovijedaju nauk i tvrde da čim zazveči novac ubačen u škrinju, odmah duša izlazi iz čistilišta.</i></p> <p>Tko je autor povijesnoga izvora?</p> <p>_____</p>		<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>POV D-S043</p> <div style="text-align: right;"> <p>02</p> </div>		

Povijest

43. Pozorno pogledajte slikovni prilog.

Kako se naziva političko tijelo koje je bilo na čelu uprave čiji je sustav prikazan na slikovnome prilogu?

0 ☐
1 ☐

bod

44. Koje su dvije europske države 1792. godine vojnim pohodom prve započele rušenje revolucionarnoga režima u Francuskoj?

0 ☐
1 ☐

bod

45. Kako se zvao hrvatski iseljenik koji je u Argentini utemeljio metodu daktiloskopije?

0 ☐
1 ☐

bod

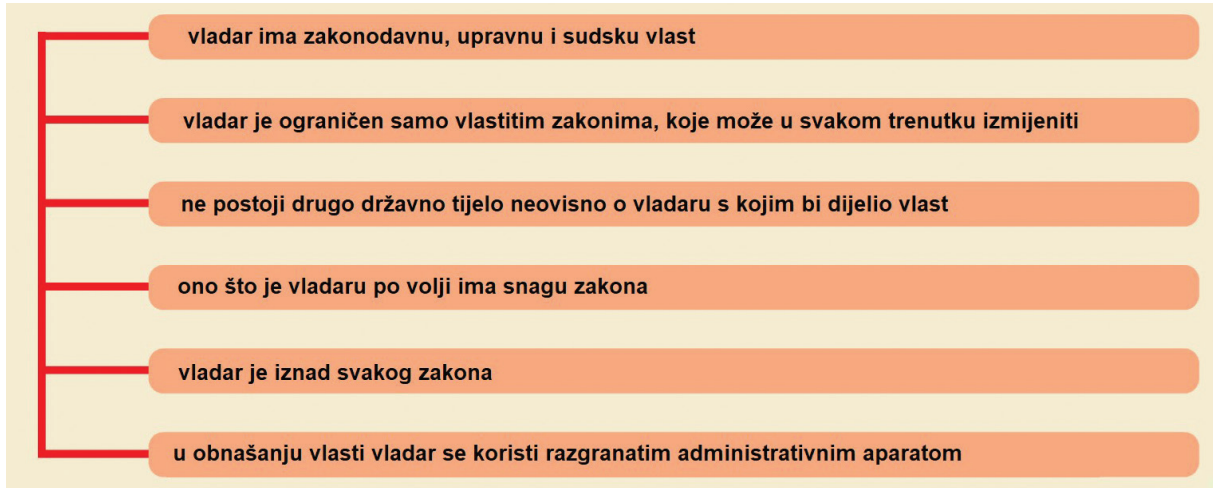
POV D-S043

02

Povijest

46. Pozorno pogledajte slikovni prilog.

Kako se naziva oblik apsolutizma čija su obilježja prikazana na slikovnome prilogu?

0

1

bod

47. Pozorno pročitajte povijesni izvor.

Ja sam sve izpitao i promislio. Mirne savjesti polazim putem, koji mi kazuje dužnost. Ja se pouzdam u svoje narode, koji su se u svim burama okupili složno i vjerno oko Mojega prijestolja i koji su bili vazda za čast, veličinu i snagu domovine spremni na najteže žrtve. Ja se pouzdam u vojnu snagu Austro-Ugarske, junačku i zadojenu požrtvovnim oduševljenjem, a ja se pouzdam i u Sve-mogućega, da će našem oružju pribaviti pobjedu.
B a d I s c h I, 28. srpnja 1914.

Kako se zove habsburški vladar koji je objavio prikazani tekst?

0

1

bod

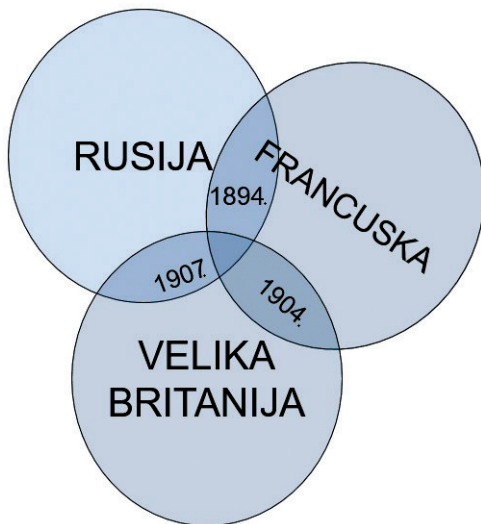
POV D-S043

02

Povijest

48. Pozorno pogledajte slikovni prilog.

Kako se naziva vojno-politički savez čije su faze nastanka shematski prikazane na slikovnome prilogu?

0

☐

1

☐

bod

49. Kako se naziva političko tijelo koje je u studenome 1943. godine proglašeno vrhovnim zakonodavnom i predstavničkim tijelom Demokratske Federativne Jugoslavije?

0

☐

1

☐

bod

50. U kojoj je državi nakon Drugoga svjetskog rata bio osuđen nacistički zločinac Adolf Eichmann?

0

☐

1

☐

bod

POV D-S043

02

Povijest

<p>51. Na koju se skupinu građana u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji odnosio naziv <i>gastarbajter</i>?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>52. Kako se zvao prvi astronaut koji je 1961. godine obletio Zemlju?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>POV D-S043</p> <div data-bbox="1299 1980 1458 2116"><p>02</p></div>	

Povijest

III. Zadaci višestrukoga izbora (kronologije)

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

53. U kojemu su nizu točno kronološki poredana pretpovijesna razdoblja?

- A. neolitik → mezolitik → eneolitik → paleolitik
- B. eneolitik → mezolitik → paleolitik → neolitik
- C. mezolitik → neolitik → eneolitik → paleolitik
- D. paleolitik → mezolitik → neolitik → eneolitik

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

54. U kojemu su nizu točno kronološki poredani franački vladari?

- A. Merovej → Pipin Mali → Klodvig → Karlo Veliki
- B. Merovej → Klodvig → Pipin Mali → Karlo Veliki
- C. Klodvig → Merovej → Pipin Mali → Karlo Veliki
- D. Klodvig → Pipin Mali → Merovej → Karlo Veliki

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

55. U kojemu su nizu točno kronološki poredani događaji iz vremena organizacije obrane od osmanlijskih osvajanja?

- A. osnutak Senjske kapetanije → osnutak Jajačke banovine
→ izgradnja Karlovca → objava Vlaških statuta
- B. osnutak Jajačke banovine → osnutak Senjske kapetanije
→ izgradnja Karlovca → objava Vlaških statuta
- C. objava Vlaških statuta → izgradnja Karlovca
→ osnutak Senjske kapetanije → osnutak Jajačke banovine
- D. osnutak Senjske kapetanije → objava Vlaških statuta
→ osnutak Jajačke banovine → izgradnja Karlovca

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

56. U kojemu su nizu točno kronološki poredani događaji iz vremena djelovanja nacionalnih i socijalnih pokreta u Europi?

- A.** osnutak Heterija → ustanak karbonara u Napulju
→ osnutak Mlade Italije → osnutak društva Ujedinjeni Irci
- B.** osnutak društva Ujedinjeni Irci → osnutak Heterija
→ osnutak Mlade Italije → ustanak karbonara u Napulju
- C.** ustanak karbonara u Napulju → osnutak Mlade Italije
→ osnutak društva Ujedinjeni Irci → osnutak Heterija
- D.** osnutak društva Ujedinjeni Irci → osnutak Heterija
→ ustanak karbonara u Napulju → osnutak Mlade Italije

- A.** ☐
- B.** ☐
- C.** ☐
- D.** ☐

57. U kojemu su nizu točno kronološki poredani događaji iz hrvatske povijesti u 19. stoljeću?

- A.** Jelačićev proglas o ukidanju kmetstva → objava Zahtijevanja naroda
→ prvo zasjedanje prvoga zastupničkog Hrvatskog sabora
→ Jelačić s vojskom prelazi Dravu
- B.** objava Zahtijevanja naroda → Jelačićev proglas o ukidanju kmetstva
→ prvo zasjedanje prvoga zastupničkog Hrvatskog sabora
→ Jelačić s vojskom prelazi Dravu
- C.** Jelačić s vojskom prelazi Dravu → objava Zahtijevanja naroda
→ Jelačićev proglas o ukidanju kmetstva
→ prvo zasjedanje prvoga zastupničkog Hrvatskog sabora
- D.** prvo zasjedanje prvoga zastupničkog Hrvatskog sabora
→ Jelačić s vojskom prelazi Dravu → objava Zahtijevanja naroda
→ Jelačićev proglas o ukidanju kmetstva

- A.** ☐
- B.** ☐
- C.** ☐
- D.** ☐

Povijest

58. U kojemu su nizu točno kronološki poredani događaji iz razdoblja Prvoga svjetskog rata?

- A.** osnivanje Jugoslavenškoga odbora → potpisana Krfska deklaracija
→ pobuna mornara u Boki Kotorskoj
→ utemeljeno Narodno vijeće Slovenaca, Hrvata i Srba
- B.** potpisana Krfska deklaracija → osnivanje Jugoslavenškoga odbora
→ pobuna mornara u Boki Kotorskoj
→ utemeljeno Narodno vijeće Slovenaca, Hrvata i Srba
- C.** utemeljeno Narodno vijeće Slovenaca, Hrvata i Srba
→ potpisana Krfska deklaracija → osnivanje Jugoslavenškoga odbora
→ pobuna mornara u Boki Kotorskoj
- D.** pobuna mornara u Boki Kotorskoj
→ utemeljeno Narodno vijeće Slovenaca, Hrvata i Srba
→ potpisana Krfska deklaracija → osnivanje Jugoslavenškoga odbora

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

59. U kojemu su nizu točno kronološki poredani događaji iz Drugoga svjetskog rata?

- A.** *Barbarossa* → *Torch (Baklja)* → *Overlord* → *Morski lav*
- B.** *Torch (Baklja)* → *Overlord* → *Morski lav* → *Barbarossa*
- C.** *Morski lav* → *Torch (Baklja)* → *Overlord* → *Barbarossa*
- D.** *Morski lav* → *Barbarossa* → *Torch (Baklja)* → *Overlord*

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

60. U kojemu su nizu točno kronološki poredani događaji iz razdoblja Domovinskoga rata?

- A.** početak tzv. balvan-revolucije u Kninu → pogibija hrvatskih policajaca u Borovome Selu → početak opsade Vukovara → pogibija Josipa Jovića
- B.** pogibija Josipa Jovića → početak opsade Vukovara → pogibija hrvatskih policajaca u Borovome Selu → početak tzv. balvan-revolucije u Kninu
- C.** početak opsade Vukovara → pogibija Josipa Jovića → pogibija hrvatskih policajaca u Borovome Selu → početak tzv. balvan-revolucije u Kninu
- D.** početak tzv. balvan-revolucije u Kninu → pogibija Josipa Jovića → pogibija hrvatskih policajaca u Borovome Selu → početak opsade Vukovara

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

Povijest

IV. Zadatci višestrukoga izbora (uz polazni sadržaj)

U sljedećim zadacima proučite povijesne izvore, povijesne zemljovide i slikovne priloge te odgovorite na postavljena pitanja.

Od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

61. Pozorno pročitajte povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

A. Položaj brahmana

Za brahmana ima se mjesto smrtne kazne odrediti rezanje sve kose i brade; (...) Kralj brahmanu ne smije ni u kojem slučaju oduzeti život...Ubiti brahmana najveći je zločin na zemlji; stoga ne smije kralj ni pomisliti da dade pogubiti brahmana.

B. Položaj sudra

Sudru smije pripadnik (...) prisiliti da mu robuje, bilo da ga je kupio ili ne; jer sudru je Brahma stvorio da bude rob... Bez bojazni smije brahman uzeti sebi vlasništvo sudrina; jer sudra nema nikakvoga vlasništva; što god ima pripada njegovu gospodaru.

61.1. Kako se nazivaju društvene skupine koje su opisane u povijesnome izvoru?

- A. bratovštine
- B. kaste
- C. klase
- D. staleži

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

61.2. Kojim su zakonikom određena pravila navedena u povijesnome izvoru?

- A. Hamurabijevim zakonikom
- B. Levitskim zakonikom
- C. Manuovim zakonikom
- D. Ur Naumovim zakonikom

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S043

01

Povijest

62. Pozorno pročitajte povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

I. Spomenuti se dužd Urso upravo žurio s mornaricom protiv (...), kneza Slavena.

Ali je ovaj, opazivši mnoštvo Mlečana, izbjegao bitku i zatražio mir.

(...)

IV. Zatim je, poslije smrti (...), najgorega kneza Slavena, gospodin dužd Urso i njegov sin Ivan sa Slavenima sklopio mir i slogu. Ipak, protiv Neretljana, s kojima je bio u neprijateljstvu, pošalje vojsku.

62.1. Na kojega se hrvatskog kneza odnosi opis iz povijesnoga izvora?

- A. na Branimira
- B. na Domagoja
- C. na Muncimira
- D. na Trpimira

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

62.2. Tko je autor povijesnoga izvora?

- A. bizantski car
- B. franački vojnik
- C. mletački kroničar
- D. ninski biskup

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

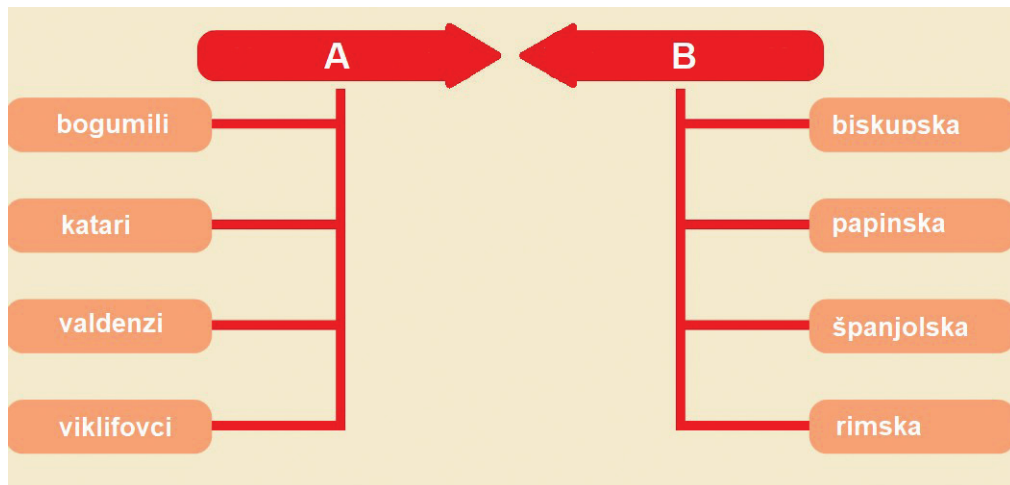
POV D-S043

01

Povijest

63. Pozorno pogledajte slikovni prilog i odgovorite na postavljena pitanja.

63.1. Kojim je zajedničkim nazivom Crkva nazivala pokrete označene slovom **A** na slikovnome prilogu?

- A. dogmatske skupine
- B. heretičke skupine
- C. bolesničke skupine
- D. prosjački redovi

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

63.2. Koji je zajednički naziv institucije čiji su dijelovi označeni slovom **B** na slikovnome prilogu?

- A. generalni kapitul
- B. državni staleži
- C. inkvizicija
- D. kurija

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

64. Pozorno pročitajte povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

(...) oni na dobrog kralja (...), komu ne daše ni progovoriti, nego uz puno buke i s oružjem počеше sjeći njega i tijelo njegovo raniti i prolijevati krv svoga dobrog kralja i gospodina, koji ležeći u krvi izranjen i uvelikoj boli, prokle nevjerne Hrvate (...) da nikad neće imati vladara svoga jezika, nego će uvijek biti podložni tuđem jeziku. (...)

64.1. Smrt kojega je hrvatskog kralja opisana u povijesnome izvoru?

- A. Dmitra Zvonimira
- B. Petra Krešimira IV.
- C. Stjepana Držislava
- D. Tomislava

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

64.2. U kojemu je povijesnom izvoru opisan događaj?

- A. u Ljetopisu popa Dukljanina
- B. u Splitskome evangelijaru
- C. u Trpimirovoj darovnici
- D. u Životopisu Karla Velikoga (Vita Caroli Magni)

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

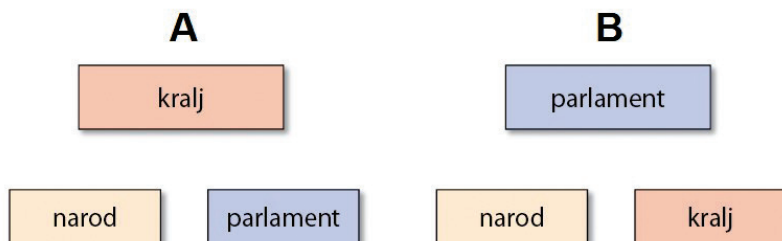
POV D-S043

01

Povijest

65. Pozorno pogledajte slikovni prilog i odgovorite na postavljena pitanja.

65.1. Koja su dva oblika monarhije prikazana na slikovnome prilogu?

- A. apsolutna i parlamentarna monarhija
- B. parlamentarna i ustavna monarhija
- C. teokratska i parlamentarna monarhija
- D. ustavna i apsolutna monarhija

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

65.2. Koja je od navedenih država imala vlast organiziranu prema shemi označenoj slovom **A**?

- A. Švedska u vrijeme Gustava Vase
- B. Poljska u vrijeme Jana Sobjeskog
- C. Francuska u vrijeme Luja XIV.
- D. Engleska u vrijeme Vilima III. Oranskog

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

66. Pozorno pročitajte povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

... pošto bješe sabrao vojsku, mi vas cieli dan mišljismo, da će na nas iznova i žešće udariti. Ali se u tome prevarismo; jer u noći između 14. i 15., (8. mj. 1715. godine) kad je osvićao dan naše Zaštitnice, na nebo uznesene, tiše on diže svoje topove i vrati se sa svom vojskom u Livno; a mi ostadosmo oslobođeni od opsade: premda žalostni za gubitkom tolikih naših vrijednih časnika i vojnika. Neprijatelji međutim odoše pokunjeni, jer njihova vojska, odkad se spusti u Cetinu dokle uzmače, izgubi više od deset tisuća ljudi, između kojih vrlo mnoge visoke častnike

66.1. Opsada kojega je grada opisana u povijesnome izvoru?

- A. Dubrovnika
- B. Klisa
- C. Sinja
- D. Zadra

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

66.2. Kako se naziva običaj kojim se obilježava spomen na uspješnu obranu opisanu u povijesnome izvoru?

- A. alka
- B. lindo
- C. ganga
- D. moreška

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S043

01

Povijest

67. Pozorno pročitajte povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

- da se za maloljetne radnike utvrdi radni dan koji može iznositi najviše do 8 sati
- da se zabrani rad djeci ispod 14 godina i da se za oba spola radni dan skрати na 6 sati
- da se zabrani noćni rad, osim za određene grane industrije čija priroda traži sa su u stalnom pogonu
- da se zabrani rad ženama u svim granama industrije u kojima rad štetno utječe na ženski organizam
- da se zabrani noćni rad za žene i maloljetnike ispod 18 godina
- neprekidni odmor od najmanje 36 sati u nedjelji za sve radnike

67.1. Na koje se područje radničkoga zakonodavstva odnose odredbe iz povijesnoga izvora?

- A.** na položaj i zaštitu radnika
- B.** na radničke plaće i ostala primanja
- C.** na zdravstveno osiguranje radnika
- D.** na sindikalno udruživanje radnika

- A.** ☐
- B.** ☐
- C.** ☐
- D.** ☐

67.2. Kako se nazivala organizacija osnovana 1889. godine u Parizu koja je formulirala zahtjeve opisane u povijesnome izvoru?

- A.** Prva internacionala
- B.** Druga internacionala
- C.** Treća internacionala
- D.** Četvrta internacionala

- A.** ☐
- B.** ☐
- C.** ☐
- D.** ☐

Povijest

68. Pozorno pogledajte povijesni zemljovid i odgovorite na postavljena pitanja.

68.1. Koji je vladar proveo prikazanu podjelu države?

- A. kralj Aleksandar Karađorđević
- B. ban Ivan Šubašić
- C. knez Pavle Karađorđević
- D. kralj Petar I. Karađorđević

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

68.2. Kako je nazvana država u vrijeme nastanka teritorijalne podjele prikazane na povijesnome zemljovidu?

- A. Država Slovenaca, Hrvata i Srba
- B. Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca
- C. Kraljevina Jugoslavija
- D. Federativna Republika Jugoslavija

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S043

01

Povijest

69. Pozorno pročitajte povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

Član 1.

Sva ljudska bića rađaju se slobodna i jednaka u dostojanstvu i pravima. Ona su obdarena razumom i sviješću i trebaju jedna prema drugima postupati u duhu bratstva.

Član 2.

Svakome su dostupna sva prava i slobode navedene u ovoj deklaraciji bez razlike bilo koje vrste, kao što su rasa, boja, spol, jezik, vjera, političko ili drugo mišljenje, narodnosno ili društveno podrijetlo, imovina, rođenje ili drugi pravni položaj. (...)

Član 3.

Svatko ima pravo na život, slobodu i osobnu sigurnost.

69.1. Kako se naziva dokument u kojemu su odredbe navedene u povijesnome izvoru?

- A. Protokol iz Kyota
- B. enciklika *Mir na Zemlji*
- C. Deklaracija prava čovjeka i građanina
- D. Opća deklaracija o pravima čovjeka

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

69.2. Tko je objavio dokument čiji su dijelovi odredbe navedeni u povijesnome izvoru?

- A. Liga naroda
- B. Europski parlament
- C. papa Ivan Pavao II.
- D. Organizacija Ujedinjenih naroda

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

70. Pozorno pogledajte slikovni prilog i odgovorite na postavljena pitanja.

70.1. U kojemu je nizu točno poredan slijed štitova u kruni hrvatskoga grba (slijeva nadesno)?

- A. najstariji poznati grb Hrvatske, grb Dalmacije, grb Dubrovačke Republike, grb Istre, grb Slavonije
- B. najstariji poznati grb Hrvatske, grb Dubrovačke Republike, grb Dalmacije, grb Istre, grb Slavonije
- C. najstariji poznati grb Hrvatske, grb Dubrovačke Republike, grb Slavonije, grb Dalmacije, grb Istre
- D. grb Dubrovačke Republike, najstariji poznati grb Hrvatske, grb Istre, grb Dalmacije, grb Slavonije

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

70.2. Kada je prikazani grb postao službeni državni simbol Republike Hrvatske?

- A. deklaracijom o proglašenju suverene i samostalne Republike Hrvatske
- B. odlukom donesenom na prvome zasjedanju višestranačkoga sabora
- C. odlukom o raskidu državnopravnih sveza s ostalim republikama i pokrajinama SFRJ-a
- D. ustavom iz prosinca 1990. godine

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S043

01

Povijest

Prazna stranica

POV D-S043

99

Povijest

Prazna stranica

POV D-S043

99